

Čís. 8955.

Podána-li u sborového soudu žaloba o zaplacení celkové sumy přes 5.000 Kč, jež však sestávala z několika samostatných pohledávek, z nichž žádná nepřevyšovala zmíněné částky, a sborový soud odmítl pravoplatně žalobu pro (předmětnou) nepřislušnost, jest okresní soud, u něhož byla napotom žaloba vznesena, vázán usnesením sborového soudu v otázce předmětné nepřislušnosti.

Nepřípustné hromadění nároků v žalobě (§ 227 c. ř. s.) jest jen vadou formální, o jejíž odstranění má soud pečovati podle §§ 84, 85 c. ř. s. z úřadu. Soud vyzve žalobce, by sám určil, které z několika nároků chce v mezích § 227 c. ř. s. shrnouti v téže žalobě. Pro ostatní nároky nezbude žalobci, než by podal zvláštní žalobu.

(Rozh. ze dne 11. května 1929, R II 90/29.)

Žalobce, byv se žalobou Ck II a 391/28 o 8.011 Kč 93 h odmítnut pro nepřislušnost dovolaného krajského soudu, poněvadž zažalovaná pohledávka sestávala ze samostatných položek bez skutkové a právní spojitosti, z nichž žádná nedosahovala 5.000 Kč, podal novou žalobu u okresního soudu, v níž vypustil kapitalisovaný úrok. Tytéž notářské expense, jako u krajského soudu, uplatňoval jedinou žalobou, ve které kumuloval (§ 227 c. ř. s.) pět pohledávkových položek do konečného peníze 6.967 Kč 93 h, žádaje, aby žalovaný byl odsouzen k zaplacení tohoto peníze. Přislušnost opíral o § 46 prvý odstavec jur. normy. Žalovaný ohlásiv včas námitku věcné nepřislušnosti, provedl ji, namítaje věcnou nepřislušnost okresního soudu, poněvadž bylo kumulováno několik nároků právně a věcně samostatných v jedné žalobě, ač součet těchto nároků přesahuje okresní hranici 5.000 Kč. Soud první stolice vyhověl námitce věcné nepřislušnosti a odmítl žalobu. Důvody: Námitka žalovaného jest opodstatněna a vyřešena v minist. »Beantwortung der Fragen« k § 227 c. ř. s. (viz citaci tohoto zodpovězení v III. vydání Neumanna — v pozdějším vydání tato citace musela ovšem vypadnouti, vzhledem na rakouskou novelu k § 227 c. ř. s. totiž »mehrere vor das Bezirksgericht gehörende Ansprüche können auch dann in derselben Klage beim BG. geltend gemacht werden, wenn die Summe der Ansprüche den Betrag oder Wert 1.500 S übersteigt«). Podle platného práva nesmí tudíž hromaděné položky přesahovati 5.000 Kč, byť i to nebylo praktické, protože soud jednotlivé žaloby spojí obvykle k společnému projednávání podle § 187 c. ř. s. Zbývá uvažovati, zda odmítacím usnesením druhého dovolaného soudu není přestoupen příkaz § 46 prvý odstavec j. n. Podle názoru soudu nikoliv. Právoplatné odmítací usnesení prvního soudu jest závazným pro druhý soud, k němuž se věc později dostala, jen potud, že tento druhý soud, na který věc později přišla, nesmí odmítnouti přislušnost jen z těch důvodů, podle nichž by se zase znovu podávala přislušnost prvního soudu. Tomu v tomto případě není: odmítá se proto, že mělo býti sice žalováno před okresním

soudem, avšak nikoliv jednou žalobou. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a rozhodl. D ů v o d y: Podle § 46 j. n. jest rozhodnutí, jímž byla právoplatně vyslovena nepřislušnost některého soudu na základě předpisu o věcné příslušnosti, závazné pro každý soud, u něhož tatáž věc byla později zahájena. I v tomto případě vyslovil krajský soud svou věcnou nepřislušnost. Jsou proto okresní soudy k rozhodnutí o této žalobě věcně příslušnými. Právoplatné rozhodnutí o věcné nepřislušnosti jest závazné nejen negativně (krajský soud jest nepřislušný), nýbrž i pozitivně (okresní soud jest příslušný). Nesmí proto okresní soud, u něhož věc později byla zahájena, vysloviti svou věcnou nepřislušnost a to z důvodů kterýchkoliv, neboť právní účinek takového rozhodnutí o věcné nepřislušnosti nesmí býti obmezen na určité důvody, které jsou obsaženy v rozhodnutí o nepřislušnosti. Žalovaná strana může své důvody proti věcné příslušnosti tohoto pozdějšího soudu čerpati jen z doby po vydání rozhodnutí první stolice. Nemůže proto rekursní soud zkoumati, zda rozhodnutí první stolice odpovídá zákonu. (Hora: Procesní právo sv. I. str. 117, sv. II. 160 a Stein-Jonas: Civilní soudní řád § 11.)

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, ale uložil prvému soudu, by nejprve postupoval podle §§ 84 a 85 c. ř. s.

D ů v o d y:

Žalobce podal proti žalovanému u sborového soudu žalobu o zaplacení celkové sumy přes 5.000 Kč, která však sestávala z několika samostatných pohledávek, z nichž žádná zmíněné částky nepřevyšovala. Sborový soud na námitku žalovaného právoplatně odmítl žalobu pro (předmětnou) nepřislušnost. Žalobce podal pak tutéž žalobu (obmezenou jen o úrokovou pohledávku a později ještě také o další částku) u okresního soudu, při čemž však celková žalobní suma zase převyšovala 5.000 Kč, ale jednotlivé samostatné pohledávky této sumy nedosahovaly. Také okresní soud na námitku žalovaného odmítl žalobu pro předmětnou nepřislušnost. Rekursní soud uznal okresní soud za příslušný, odvolav se na předpis § 46 první odstavec j. n. o vázanosti okresního soudu právoplatným rozhodnutím krajského soudu v otázce předmětné příslušnosti. Rekursní soud sice praví, že usnesení prvního soudu »zrušuje«, ale v pravdě je nezrušil, nýbrž změnil, neboť první soud vyhověl námitce nepřislušnosti, kdežto rekursní soud jí nevyhověl. Neprávem žalovaný vytýká rekursnímu soudu nesprávné právní posouzení věci. Právoplatným rozhodnutím sborového soudu o jeho předmětné nepřislušnosti byl okresní soud podle § 46 první odstavec j. n. vázán a byl by jím vázán i tehdy, kdyby podle předpisů o předmětné příslušnosti ve skutečnosti ani příslušným nebyl. Tím spíše ovšem — jako v souzeném případě — když okresní soud jest pro jednotlivé žalobní nároky místně i věcně příslušným. Okresní soud tedy neprávem vyhověl námitce věcné nepřislušnosti, smísiv otázku příslušnosti s otázkou přípustnosti hromadění nároků v téže žalobě (objektivní hromadění žalob). Podle § 227 c. ř. s.

ovšem nesmějí býti ani u krajského ani u okresního soudu v jedné žalobě hromaděny nároky, které jednotlivě nepřesahují 5.000 Kč, ale jichž suma převyšuje tuto částku, protože sborový soud není příslušným pro jednotlivé nároky a okresní soud není příslušným pro jejich sumu. Je-li však okresní soud — jako v tomto případě — pro jednotlivé nároky věcně i místně příslušným, nejde již o jeho nepřislusnost, nýbrž o nepřípustné hromadění nároků, což jest pouze vada formální, o jejíž odstranění má soud dbáti podle §§ 84 a 85 c. ř. s. z povinnosti úřední (srov. vysvětlivky k § 84 c. ř. s., také Hora II. str. 161, Neumann k § 227 c. ř. s. str. 951 z roku 1915 a Ott II. str. 32—34). Soud vyzve žalobce, aby sám určil, které z několika nároků chce shrnouti v mezích § 227 c. ř. s. v téže žalobě. Pro ostatní nároky nezbude žalobci, než by podal žalobu zvláštní, která pak ovšem může býti spojena podle § 187 c. ř. s. k společnému jednání a může býti vydán také společný rozsudek. Toto určení kumulovaných nároků náleží podle § 227 c. ř. s. jen žalobci a nikoli soudu, jak to žalobce v rekursu mínil. Bylo tedy usnesení rekursního soudu potvrditi, ale prvnímu soudu naříditi, by nejprve z moci úřadu postupoval podle předpisů §§ 84 a 85 c. ř. s.

Čís. 8956.

Za trvání nájemního poměru není pronajímatel oprávněn naléhati na nájemce, by uvedl najatou věc do stavu, v němž ji byl převzal a bude svého času povinen vrátiti, leč že by měl a dokázal zvláštní zájem na tom, by se tak stalo ihned. Na tom nemění nic okolnost, že podle smlouvy byla na nájemce přesunuta povinnost udržovati budovy v řádném stavu.

(Rozh. ze dne 11. května 1929, Rv II 229/29.)

Pronajímatelé, tvrdíce, že nájemce neudržuje najatou věc v řádném stavu, ač se k tomu v nájemní smlouvě zavázal, žalovali ho za trvání nájemní smlouvy, by uvedl předmět nájmu do řádného stavu. Procesní soud první stolice uznal částečně podle žaloby, odvolací soud žalobu pro tentokráte zamítl. Důvody: Žalobci domáhají se odstranění určitých vad, pokud se týče provedení určitých oprav v pronajaté usedlosti za trvání nájemního poměru. Prvý soudce žalobě částečně vyhověl, pokud při místním ohledání vytykané vady a nedostatky sám zjistil. Odvolatel napadá tento výrok a uplatňuje mylné právní posouzení, tvrdě, že se za trvání nájemního poměru nemůže vůbec pronajímatel na nájemci domáhati toho, by najatou věc uvedl do stavu, v němž ji převzal, a že povinnost, uvést najatou věc do tohoto stavu, stihá ho teprve po skončení nájemní smlouvy, takže nájemníku jest ponecháno na vůli, by až do navrácení najaté věci vady a škody sám odstranil. Z toho vyvozuje žalovaný předčasnost žaloby. Mezi stranami není sporným, že podle nájemní smlouvy nájemce (žalovaný) na sebe